2013. április 26., péntek • LXXI. évfolyam • 97. szám, 20 oldal • 245 forint, előfizetőknek 147 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Súlyos aggályokat fogalmaz meg az ET monitoringbizottsága

- A megfigyelési eljárás elindítását javasolja a strasbourgi testület.
- A Fidesz a magyar baloldalt okolja a bírálatokért. **Az ügy →4**

Trafikok Lázár János a tender lezárása után extraprofitot ad a nyerteseknek

Egyre több a dohány

Orbán Viktor egy kisboltban a Kémesen tartott kormányülés után. Nemzeti ajándék a kabinettől a leendő trafikosoknak FOTÓ: MTI – KOSZTICSÁK SZILÁRD

Batka Zoltán

Meglepetéssel kedveskedett *Lázár János,* a Miniszterelnökséget vezető államtitkár a botrányos trafiktender győzteseinek – sokszor a Fidesz helyi vezetőinek, polgármestereinek, rokonaiknak, illetve a kormánypártokhoz közel álló és a fontos piacokon jelentős részesedést szerző üzletembereknek. A trafikpályázat eredményhirdetése után mindössze három nappal, csütörtökön a törvényt eredetileg is jegyző államtitkár benyújtotta a parlamentnek új módosító javaslatát. Ebben a gyártóknak előírná, hogy a cigaretta árrésének minimum tíz százaléknak kell lennie – szemben a jelenlegi három-négy százalékkal. A gyártók ettől semmilyen körülmények között nem térhetnének el. A törvényjavaslat kereken kimondja, hogy az ennél alacsonyabb árrésel megkötött szerződés semmisnek tekinthető. A javaslat indoklása szerint az árrésemelés célja, hogy a dohánytermék-kiskereskedők biztosíthassák a dohánybolt „szerény jövedelmezőségét". Az államtitkár indoklása szerint a dohánybolt fenntarthatóságának biztosítása nem öncélú, hanem „népegészségügyi érdeknek van alárendelve, azaz a dohányértékesítési csatornákat szűkíteni, ellenőrizhetőségüket, felelősségre vonásukat biztosítani szükséges". (Fordítunk: az egészséges fiatalok érdeke, hogy jól jövedelmező dohányboltok legyenek.)

A tavaly szeptemberben megszavazott trafiktörvény, a nemzeti dohányboltok termékköre körüli hosszas bizonytalanság és az alacsony árrés a régi, a dohánypiacot jól ismerő trafikosok zömét elrettentette attól, hogy pályázzon a koncesszióért. A termékkört két menetben bővítették. Először a szerencsejátékok árusítását vették fel a palettára, ám csak a pályázat félidejében fogadták el azt a módosítást, amely már szeszes italok, üdítők, energiaitalok, kávé és újságok árusítását is lehetővé tette a majdani nyerteseknek. Többen állították: még így sem éri majd meg trafikot üzemeltetni, és az igazukat látszott alátámasztani, hogy a tender beadási határideje után nem sokkal kiderült: 1400 kistelepülés esetében egyáltalán nem érkezett pályázat. A most benyújtott módosítóban Lázár János éppen azzal érvel, hogy a dohány árrését azért kell megemelni, hogy az egyes kis üzletek is nyereségessé váljanak.

Ennek ellenére azzal számolnak, hogy még így sem lesz jelentkező minden koncesszióra. A törvényjavaslat szerint, ha egy település esetében az újabb pályázat is eredménytelenül zárul, a rendszert üzemeltető állami Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt.-nek nem kell több tendert kiírnia, hanem – a javaslatban nem részletezett szempontok alapján – bárkit kijelölhet a dohánykereskedelem ellátására az adott területen. Ha pedig így sem talál jelentkezőt, a társaság végső esetben maga látja el mozgóboltokkal az érintett kistelepüléseket. A most benyújtott javaslat több ponton is szigorít a trafiktörvényen. A módosító szerint például 18 év alattiak a nemzeti dohányboltokban semmiféle terméket nem vásárolhatnak, tehát nemcsak cigarettát, de üdítőt vagy újságot sem, s amennyiben felszólításra sem hagyják el a helyiséget, úgy a kereskedő akár rendőrt is hívhat. →9

ÖTÖDIK HASÁB

Térden

Először azt hitték, hogy elnyelte a föld. Aztán azt, hogy elesett. A nyugatnémet riporterek nem akartak hinni a szemüknek, amikor 1970 decemberében Willy Brandt akkori szövetségi kancellár varsói látogatása során térdre ereszkedett az 1943-as gettófelkelés emlékműve előtt. A hidegháború korszakában Brandt spontán gesztusa történelmi jelentőségűnek bizonyult. Ha nem is gyógyította be a sebeket, de jelezte: az NSZK tisztában van felelősségével. És a múlttal.

Most Tomiszlav Nikolics szerb elnök borult térdre, igaz, csak verbálisan. Egy bosnyák tévéadónak nyilatkozva így kért bocsánatot Szerbia részére a Srebrenicában elkövetett bűnökért. Azért – a nemzetközi jog által népirtásnak nevezett – 1995. júliusi tömeggyilkosságért, amely során a boszniai szerb egységek mintegy nyolcezer boszniai muzulmánt végeztek ki.

Nikolics nyilatkozatának „szépséghibája", hogy az államfővé választása előtt a szerb ultranacionalistákkal együttműködő politikus nem hajlandó népirtásnak nevezni a srebrenicai szörnytetteket. Bocsánatkérése mégis előrelépés: néhány éve kikérte magának, hogy a hágai Nemzetközi Törvényszék által Srebrenicáért felelősnek tartott Radovan Karadzsicsot és Ratko Mladics tábornokot bűnösnek nevezzék. A mostani bocsánatkérés mindenesetre azt mutatja, az EU-ba törekvő Szerbia igyekszik szembenézni közelmúltjával. Hasonló gesztus hasznos lenne Horvátország részéről is, ahol a délszláv polgárháború véreskezű tábornokait nemzeti hősként kezelik. Nikolics átváltozása akkor lenne teljes, ha Srebrenicában, az emléktemetőben borulna térdre. Brandtot másolná ugyan, mégis történelmet írhatna. *(A szerk.)*

Szombat reggel

hétvége

- A tudatfertőzésről – Inotai András elemzése.
- Médiabetegség: visszaesett a véleményfogyasztás.
- Az anatóliai apák nem sírnak – Kis Isztambul Berlinben.

Kétharmaddal gyűrik le a debreceni kétharmadot

Hiába javasolta kétharmados többséggel a Debreceni Egyetem szenátusa Paragh György rektornak, Balog Zoltán mégis mást jelölt: hol az ígért egyetemi autonómia? →7

MAGYAR EB-ARANY A NYITÁNYON

Jobban nem is kezdődhetett volna a budapesti cselgáncs Európa-bajnokság. Két bronzmeccset ugyan elvesztettek versenyzőink, de az olimpián harmadik Csernoviczki Éva (képünkön) meggyőző menetelés után a dobogó tetejére állhatott. →19

FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

Vélemény

Szívatal

Hargitai Miklós a jó államot ígérő Fideszt szembesíti a Kossuth tér fakivágási határozatainak dugdosásával. →11

9 770237 377053 13097

HIRDETÉS

